

Sak: 24/5364

Vår dato:

06.05.24

Notat om skogfondsavsetning på tømmer/skogsvirke som kommer fra areal der skogbruk ikke er hovedvirksomheten nå eller i fremtiden

Notatet gjelder følgende tilfeller:

- Jordekanter som grenser til skogmark
- Kantsoner med skog mellom annet areal enn skog (typisk jordbruksareal) og vann og vassdrag
- Skogareal som omreguleres eller tas i bruk til andre formål (nydyrking, samferdsel, næringsareal, solceller m.m.)
- Luftstrekk. Strømførende kabel, telekabel eller annet som føres over skogeiers grunn.
- Skogfondsavsetning ved erverv/ekspropriasjon
- Fritak for skogfondsavsetning for skogeiere som tar ut skogsvirke til egen jordbruks- eller skogbruksmessige virksomhet
- Når entreprenør/kjøper utfører hogst eller rydding og overtar virket som betaling for hogsten eller ryddingen

Generelt om skogfondsforskriften: Ordningen med skogfond er hjemlet i Skogbruksloven og fastsatt i "Forskrift om skogfond" av 11. januar 2007. Skogeiendommer med mer enn 10 dekar produktiv skog har egen skogfondskonto. Skogfondet tilhører skogeiendommen, og skal brukes der av den som er skogeier. For alt skogsvirke som omsettes fra eiendommen, har skogeieren plikt til å sette av midler til skogfondet. Skogeier kan velge sats for avsetning mellom 4 og 40 % av bruttoverdien av tømmeret.

Innbetaling av skogfond skjer vanligvis ved at tømmerkjøperen trekker skogfondsavsetningen fra oppgjøret med skogeier, og innbetaler dette til skogfondskontoen.

Hovedregelen er at virkeskjøper alltid skal trekke skogfond. Dersom kjøper ikke setter av skogfond, skal skogeier selv sørge for å betale inn midler på eiendommens skogfondskonto. Dette gjelder når kjøperen ikke har satt av midler, eller skogeier selv viderefører virket for videresalg. Eksempel kan være når skogeier også har et gårdssagbruk, eller er vedprodusent.

Hvis skogeier opplever å ha uforholdsmessig mye midler på sin skogfondskonto, så kan søknad om frigivelse av skogfondsmidler rettes til skogbrukssjef i kommunen. Mer presist sier forskrift om skogfond § 13 tredje ledd at man kan få tilbakebetalt skogfondsmidler dersom man har mer midler på skogfondskonto enn aktuelt investeringsbehov de kommende 10 årene, eller at det er planlagt uttak av tømmer som vil dekke investeringsbehovet de kommende 10 årene. For eiendommer med mindre enn 10 dekar skog skal skogfondsbeløpet uten opphold returneres til skogeierens bankkonto §13 første ledd.

Forskrift om skogfond gjelder all skog og skogmark, jf. § 2 i skogbruksloven, det vil si grunn som er skogproduserende, eller som etter en samlet vurdering er best egnet til skogproduksjon og ikke benyttes til andre formål. Forskriften gjelder dermed ikke alle trær, og alt tresatt areal. Denne glidende overgangen ser vi kan være utfordrende å forholde seg til hos flere aktører, på ulike nivåer.

Formålet med dette dokumentet er å vurdere de tilfellene vi får flest spørsmål om når det gjelder skogfondsavsetning. Samtidig med å vurdere lovverket for skogfondsavsetning, vil vi også forsøke å gjøre betraktninger om hvordan skogfondstrekk kan beregnes, og innbetales i de ulike situasjonene.

Jordekanter som grenser til skogmark:

Det er foreliggende ikke noe fritak for registrering og innbetaling av skogfond på jordekanter. I det øyeblikket skogsvirket selges, enten som rundvirke eller som videreførdet produkt, skal informasjon registreres i skogfondssystemet, og det skal innbetales skogfondsmidler til skogeiers skogfondskonto. Unntaket for regelen er når skogeier selv benytter virket til egen jordbruks- eller skogbruksmessige virksomhet.

Kantsoner med skog mellom annet areal enn skog (typisk jordbruksareal) og vann og vassdrag:

Man er pliktig til å sette av skogfond når man avvirker skog på areal som er skogproduserende. Etter NIBIOs definisjon i AR5 gjelder det dersom arealet har minst 6 trær pr dekar som er eller kan bli 5 m høye, og som er jevnt fordelt på arealet. Dersom arealet har mindre tresetting, og ikke har potensial til å få stor nok tresetting, skal man ikke sette av skogfond. Vi bemerker at skjøtsel i kantsonen ned mot vann og vassdrag må utføres uten at kantsonens økologiske funksjon forringes. For skjøtsel i kantsonen henvises det til vannressursloven, bærekraftsforskriften, PEFC-skogstandard og veiledere fra NVE.

Skogareal som omreguleres eller tas i bruk til andre formål (nydyrking, samferdsel, næringsareal, solceller m.m.):

Det skal avsettes skogfond hvis man avvirker skog på areal som er skogproduserende. Les definisjon over. I noen tilfeller vil et areal skifte eier når arealet får nytt formål. Den nye eieren er også pliktig til å sette av skogfond når skog avvirkes. For skog som blir omdisponert og tatt i bruk til annet formål enn skogproduksjon, og eieren ikke har annen skog, kan eier søke om å få frigitt skogfondsmidlene. Hvis avvirkningen fant sted i forkant av eierskiftet, tilfaller skogfondsmidlene eiendommen til tidligere eier. Hvis eiendommen som har byttet eierskap, har mer enn 10 dekar med skog etter omdisponeringen, skal skogfondsbeløpet tilfalle eiendommens skogfondskonto. Om skogeier likevel ønsker beløpet utbetalt, må § 13 3. ledd i forskrift om skogfond være oppfylt. Hvis arealet har uendret eierforhold etter omdisponeringen gjelder samme rutine som skrevet over.

Luftstrekk. Strømførende kabel, telekabel eller annet som føres over skogeiers grunn:

Når linjetrasè eller tilsvarende hogges og tømmeret av noen grunn ikke blir levert i skogeiers navn, skal skogeier frivillig kunne velge å sette av og innbetale skogfond av vederlag/erstatning for tømmeret. Det med bakgrunn i at skogeier fortsatt er grunneier i linjetraseen ref. brev fra Landbruksdirektoratet med referanse 21/18069 - 1. [Avståelse om grunn til utbygging mv. og forholdet til skogfond](#)

Skogfondsavsetning ved ekspropriasjon:

Det ble i 2021 etablert en ny tolkning for disse tilfellene ref. brev fra Landbruksdirektoratet med referanse 21/18069 - 1. [Avståelse om grunn til utbygging mv. og forholdet til skogfond](#)

Tidligere eier kan ikke sette av skogfond av salgs-/erstatningssum. Det er ikke av betydning om grunnen selges frivillig eller eksproprieres. Når den nye eieren, som kan være Statens vegvesen, kommunen eller andre, i neste omgang avvirker skogen som står på den grunnen de har ervervet, har Landbruksdirektoratet sagt at det må innbetales skogfond som de deretter får betalt tilbake når de ellers oppfyller vilkårene for, etter skogfondforskriftens § 13 andre ledd. Den nye eieren er underlagt måleplikt som alle andre ved salg av tømmer, jf. skoglovens § 8 tredje ledd og skogfondforskriftens § 3. Derav følger også oppgaveplikten, jf. skogfondforskriftens § 9.

Fritak for skogfondsavsetning for skogeiere som tar ut skogsvirke til egen jordbruks- eller skogbruksmessige virksomhet:

Skogeiere som tar ut virke til eget bruk i jordbruks- eller skogbruksmessig virksomhet har ikke krav om å registrere virkesuttaket og det er heller ikke ett krav om å innbetale skogfond. Frivillig innbetaling av skogfond er mulig.

I de tilfellene hvor skogeier selger virket (som tømmer eller videreforedlete produkter) må aktiviteten registreres på skogfondskontoen, og det skal innbetales skogfondsmidler. Det finnes ett unntak, og det gjelder i de tilfellene hvor den samla summen til skogfondsinntak er under 500 kr per kalenderår. Her kommer ett eksempel: Vi legger til grunn at bruttoverdien for virket er 500 kr per m³ i en tenkt situasjon. Da kan skogeier hogge inntil 25 m³ årlig for salg uten å innbetale skogfond (dvs. 500 kr/0,04= 12 500 kr i bruttoverdi).

Når entreprenør/virkeskjøper utfører hogst eller rydding og overtar virket som betaling for hogsten eller ryddingen:

I tilfeller hvor virkeskjøperen eller entreprenøren er profesjonell, skal de avsette skogfond. Hvis virkeskjøper og skogeier har avtalt at virkeskjøper overtar virket som betaling for arbeidet, må det stipuleres en bruttoverdi for virket. Utgangspunkt for prisanslag kan være at virkeskjøper setter en erfaringsbasert driftspris. Prisen skal da inkludere: hogging/klipping, og at virket ligger henteklart i haug ved vei. Driftsprisen utgjør da bruttoverdien på virket, og virkeskjøperen er ansvarlig for at det settes inn skogfond på eiendommens skogfondskonto innenfor intervallet 4-40%.